

44. Kolloid ve Kristalloid Sıvı Tranfüzyonu

Tanımlar

Aseptik koşullar altında, tekniğine uygun olarak intravenöz sıvıların uygulanmasıdır. Bazı zaman hastalara fazla miktarda sıvı vermek gerekir. Ağız yoluyla vermek bazen olanaksız veya zordur. Bu gibi durumlarda vücudun sıvı ihtiyacı ve elektrolit dengesini sağlamak için doktor istemiyle gerekli miktar sıvı intravenöz yolla verilir. Damar içine verilen sıvılar izotonik, hipotonik veya hipertonic olabilir

Amaç

Tedavi için uygun görülen kolloid ve kristalloid sıvılarının, uygun teknikler kullanılarak uygulanmasını sağlamaktır.

Uygulama Basamakları

- ✓ Hastaya verilecek sıvının adı, hasta tabelasından kontrol edilir
- ✓ Her solüsyonun açılmadan önce son kullanım tarihi ve görüntü kontrolü yapılır. Not: Bulanık olduğu görülen, içinde partikül bulunan, kabında çatlak olan veya sızdırdığı fark edilen hiçbir parenteral solüsyon kullanılmaz
- ✓ Verilecek sıvı şişedeysse haznesinde hava girişi olan infüzyon seti, torbada ise haznede hava deliği olmayan infüzyon seti hazırlanır
- ✓ Verilecek sıvı cam şişedeysse şişe boyutuna göre şişe askısı seçilir. Şişe askısının iç halkası ile dış halkası karşılıklı çekilerek açılır
- ✓ Cam şişe ya da torbadaki koruyucu bariyerleri çıkartılır
- ✓ Set torbasından çıkartılır
- ✓ Setin hazne ucundaki kapağı dikkatlice çıkartılır
- ✓ Setin ucu, sıvı şişesi ya da torbasının lastik ucuna çevrilerek itilir
- ✓ Set takıldıktan sonra klemp kapatılır
- ✓ Şişe ya da torba ters çevrilir. Hazne sıkılarak 1/3 oranında sıvı ile doldurulur
- ✓ Setin iğne ucundaki muhafazası çıkartılır ve setin ucu böbrek küvet üzerine tutulur. Steriliteye dikkat edilerek klemp açılıp setin içinde hava kalmayana kadar sıvı akışı sağlanır
- ✓ Setteki hava tamamen çıktıktan sonra kısıkaç kapatılır. Koruyucu kılıf yerine takılır
- ✓ Eğer solüsyon içine ilave edilen ilaç varsa üzerine hastanın adı, ilacın adı ve miktarı, hazırlandığı saat, tarih mutlaka yazılmalıdır
- ✓ Doz ayarlama seti kullanılacaksa doz ayarlama setinin de içinde hava kalmayacak şekilde sıvı ile dolması sağlanır
- ✓ İnfüzyon pompası kullanılarak ilaç ve sıvı uygulaması yapılacaksa, solüsyon şişesine infüzyon pompasına özel infüzyon seti takılarak setin içinden hava çıkartılır
- ✓ Hastanın kimliği kontrol edilir
- ✓ Kendisine veya yakınlarına yapılacak işlem hakkında bilgi verilir
- ✓ Solüsyon torbası, serum askılığına takılır
- ✓ İntraket takılı değilse intraket takma işlem basamakları uygulanır
- ✓ İntraket takılıysa intraketin takılı olduğu damara üstten bası yapılarak heparinli kapak çıkarılır

✓ Sıvı setinin intrakete takılacak ucunda bulunan koruyucu kapak çıkarılıp uç, intrakete takılır ✓ Sıvı setinin, intraketten çıkmasını önlemek için deri üzerine kıvrım yapılarak flasterle sabitlenir ✓ Kısaç ile doktor istemine uygun olarak solüsyonun akış hızı ayarlanır ✓ İnfüzyon esnasında hastada sorun olup olmadığı gözlemlenir ✓ Eldiven çıkarılıp tıbbi atık çöpüne atılır, eller yıkanır ✓ Yapılan işlem mutlaka kayıt edilmelidir	
Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar ✓ Doz ayarlayıcı set kullanılacaksa setin havası çıkarılmadan önce sıvı setinin ucuna takılır. Sıvı seti ile doz ayarlayıcı setin birlikte havası çıkarılır. Doz ayarlayıcı set intrakete takılarak üzerindeki göstergeden solüsyonun akış hızı ayarlanır ✓ Akış hızı ayarlanırken ve infüzyon esnasında sıvı setinin kıskaçı tam açık olmalıdır ✓ Aynı damar yolundan birden fazla solüsyon ya da ilaç uygulanacaksa üçlü musluk kullanılmalıdır. Üçlü musluk, sıvı setine takılıp havası çıkarıldıktan sonra intrakete takılmalıdır ✓ İnfüzyon pompası kullanılacaksa sıvı setinin havası çıkarıldıktan sonra cihaza yerleştirilir. Sıvı seti, intrakete takılır. Sıvı setinin kıskaçı tam açık konumdayken cihazın ekranındaki göstergeden solüsyonun akış hızı ayarlanır ✓ IV sıvı, doz ayarlayıcı set ya da infüzyon pompası kullanılarak verilecekse saatte gitmesi gereken ml miktarı belirlenip cihaz ayarlanır. Sadece sıvı seti kullanılarak verilecekse dakikada gitmesi gereken damla miktarı belirlenip sıvı seti üzerinde bulunan kıskaç kullanılarak hazneye düşen damla sayısı bir dakika süresince sayılarak ayarlanır ✓ İnfüzyon, ayarlanan sıvı akış hızında sürdürülmeli ve tamamlanmalıdır. Sıvı akış hızını etkileyen unsurlar infüzyon esnasında dikkatlice gözlenmelidir. Bebek ve çocuklarda intraket ve sıvı setinin sabitliği güvenli bir şekilde yapılmalı, gerekirse tespit tahtası (kol tahtası) kullanılmalıdır ✓ IV sıvı seti, yeni takılan her solüsyon için değiştirilmelidir ✓ İnfüzyon esnasında solüsyon torbasının içine ilaç vermek gerekirse enjeksiyon portu antiseptik solüsyonlu pamukla tek bir hareketle silindikten sonra ilaç solüsyon içine verilmelidir ✓ Solüsyon torbası içine konan ilacın ismi, mutlaka torbanın üzerine herkesin görebileceği şekilde yazılmalıdır.	
Kullanılan Araç ve Gereçler ✓ İntravenöz solüsyonlar ✓ İntravenöz sıvı seti ✓ Doz ayarlayıcı set ✓ Üç yollu musluk ✓ İnfüzyon pompası	
İşin Riskleri	
Hastada Oluşabilecek Riskler	Çalışanda Oluşabilecek Riskler
✓ İnfiltrasyon: İğnenin damar duvarını delmesi sonucu, sıvının deri altında birikmesidir	✓ Kesici-delici alet yaralanmaları

✓ Dolaşım yüklenmesi ✓ Pulmoner ödem ✓ Hava embolisi ✓ Tromboemboli ✓ Flebit	
--	--